

22140129

MACEDONIAN A: LITERATURE – HIGHER LEVEL – PAPER 1
MACÉDONIEN A : LITTÉRATURE – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
MACEDONIO A: LITERATURA – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Friday 9 May 2014 (morning)
Vendredi 9 mai 2014 (matin)
Viernes 9 de mayo de 2014 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a literary commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire littéraire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario literario sobre un solo pasaje.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

Дајте литературен коментар на само **еден** од извадоците.

1.

Последен Поздрав

Во животот искусуваме
и радост и болка
и има два вида настани
што нив ги содржат
5 во најголема мера,
средбите и разделбите

И како тој си одминува,
животот,
на првите
10 сè повеќе им сè радуваме
а вторите
сè повеќе нè болат

Средбите се почетоци
разделбите завршетоци
15 а смртта е најголемата
и најболната разделба
од сите можни разделби

Но таа не е крај
смртта,
20 туку е и премин
од еден во друг
начин на постоење

Зашто мртвиот го нема
во тело повеќе
25 но присуството негово
неговата душа
уште ја чувствуваме

Па зошто тогаш
сепак,
30 нешто нè тера
да плачеме и жалиме
ако смртта ја нема?

Не тагуваме ние
всушност по мртниот
35 и не го оплакуваме
неговиот крај
неговата смрт

Туку плачеме
за себе, самите
40 зашто тој повеќе не е со нас
и бескрајно ни недостига

Тихомир Јанчовски, *Блесок*, Број 37 (2004)

2.

Извадок од „Брачен Пар“

Нашиот брак е постојано недоразбирање, иако не можам да речам дека не се сакаме. На свадбените фотографии изгледам толку тежок, голем, а таа толку мала, што бездруго некој може да помисли дека сме татко и ќерка. Во белата кошула изгледам смешно, толку смешно, пристегнат како вреќа, а вратоврската виси како предмет кој не по своја волја се

5 нашол некаде каде што не му е местото, да ме направи уште посмешен.

Се сакаме на растојание; само навечер се привлекуваме еден до друг, ги вкрстуваме нашите нозе, раце и вратови и заспиваме. Наутро се будиме во најнеобични положби. Понекогаш моите нозе се обвинени околу нејзиниот врат. Понекогаш нејзините усни се прилепени на мојот лакот. Нашата љубов е бестежинска.

10 Наутро, уште нерасонет, ја слушам како станува и почнува да чекори низ собата. Намерно не ги отворам очите: сакам мојата вообразба точно да ја одреди нејзината положба во просторот. Верувам дека во тие мигови таа го напушта својот човечки облик и зема некој животински облик, на пример на срна. Го испитуваат тие срнечки очи секој агол во собата, ги бараат местата каде нашата љубов подигнала привремени прибежишта, свои

15 скривалишта, за да може да трае и да не се растури.

Таа долго и длабоко може да гледа во дното од испиените филцани со кафе; да плови како по црно море. Сосетките и другите жени, го мерат секој нејзин збор, а таа гледа ѕвезди, повторно ѕвезди и понекој облак. Ја слушам и јас и се обидувам да ѝ верувам, иако безброј пати сум се уверил дека таа претерано многу лаже. Но за разлика од другите жени, кај неа

20 лагата е претопена во уверување дека тоа можеби е вистина која може слободно да заживее и дури да ни се обрати со човечки глас: „Еј, каде сте вие, спанковци?“

Мојата љубов кон неа е тешко одредлива и има, така ми се чини, вкус на овошје. Често ги допирам расфрланите фустани во собата и се обидувам да пронајдам присуство и облик онаму каде што, очигледно, ги нема. Нејзината појава е толку непостојана и јас само

25 се чудам како досега, некоја вечер, таа едноставно не се преобрази во ветер кој ќе тежи на рамената, но нема да може да се задржи.

Можеби нашиот брак и не е недоразбирање, ами низа од случајности кои се надоврзуваат една на друга и нè прават да бидеме секогаш на штрек, со преплетени прсти, да не се изгубиме.

Од Ацо Гогов, *Блесок*, Број 79 (2011)